

TÜRK MİLLETİ ADINA

T.C.
ANKARA3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2016/187 Esas
KARAR NO : 2016/347
HAKİM : Fatih AKARSU 101249
KATİP : Güldeniz YILDIRIM 186152

DAVACI : BASKIN ORAN - 33187830306
VEKİLİ : Av. OYA AYDIN GÖKTAŞ
Necatibey Cad. No:6/145.Sıhhiye/ANKARA

DAVALI : RECEP TAYİP ERDOĞAN
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe/ANKARA

VEKİLLERİ : Av. HÜSEYİN AYDIN & Av. TUĞBA SAĞLAM EKER
Sakarya Mahallesi Göztepe Sokak No:11 - Altındağ/ANKARA

DAVA : Tazminat
DAVA TARİHİ : 25/03/2016
KARAR TARİHİ : 13/12/2016
YAZIM TARİHİ : 27/12/2016

Mahkememizde görülmekte bulunan tazminat davasının yapılan açık yargılamasının sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:**İDDİA :**

Davacı vekili 25/03/2016 harç tarihli dava dilekçesinde; müvekkilinin, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Başkanı iken emekli olan bir öğretim üyesi olduğunu, Agos ve Radikal Gazetelerinde düzenli olarak yazdığını, çalışmalarını insan hakları, demokrasi ve barış temelinde yürüttüğünü, yurt içinde ve dışında yayımlanmış birçok kitabı bulunduğu gibi, birçok ulusal ve uluslararası kuruluşta görevler aldığını, müvekkilinin insan hakları alanında bir öğretim üyesi ve ayrıca devlet görevlisi olarak yürüttüğü faaliyetlerden dolayı hakaret ve küfre varan tepkilere hedef olduğunu, bu nedenle yıllarca resmi bir yakın koruma polisinin tahsis edildiğini, şu anda çağırılmalı korumadan yararlanma hakkına sahip olduğunu,

Müvekkilinin "Bu Suça Ortak Olmayacağız" başlıklı 11/01/2016 tarihinde kamuoyuna duyurulan bildirinin imzacılarından biri olduğunu, bildiriye Hükümet'in ülkenin Güneydoğusunda yürüttüğü, çok sayıda kadın ve çocuğun da aralarında bulunduğu insanın, askerin yaşamını kaybettiği operasyonların biçiminin eleştirildiğini, devletin barış ve çözüm politikaları geliştirmesi gerektiğine işaret edildiğini, bu bildirinin yayımlanmasının ardından davalının, müvekkilinin de aralarında bulunduğu akademisyenlere yönelik son derece ağır hakaretler ederek, aşağılayıcı nitelermelerde bulunarak kişilik haklarına saldırıda bulunduğunu, milleti göreve çağırarak destekçilerinin de saldırılarına zemin hazırladığını, idari ve yargısal yetkileri kullanan kamu görevlilerine, imzacılar hakkında soruşturma başlatılması talimatları vererek ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiğini, bu kapsamda imzacı akademisyenler hakkında YÖK ve üniversiteler tarafından disiplin soruşturmaları, işten çıkarmalar, görev yeri değişiklikleri ile sonuçlanan bir idari sürecin başladığını, Cumhuriyet savcılıklarınca işlemler başlatıldığını, Anayasal Suçlar Bürosu tarafından soruşturulduklarını, davalının "millet bunlara gereken yanıtı verir" konuşması sonrasında ulusal medyada ve özellikle yerel basında imzacılar aleyhine haberler yayınlanarak bu kişilerin

hedef gösterildiğini, tehditlere maruz kaldıklarını, bu suretle davalının eylemleri sonucunda müvekkilinin ifade özgürlüğüne haksız saldırıda bulunulması ve kişilik haklarının ihlal edilmesi nedeniyle müvekkilinin manevi zarara uğradığını belirterek, dört ayrı konuşma nedeniyle her biri haksız eylem için 2.500,00 TL olmak üzere toplam 10.000,00 TL manevi tazminatın eylem tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline, kararın ulusal düzeyde yayın yapan yayım organlarında yayınlanmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

SAVUNMA :

Davalı vekili 18/04/2016 havale tarihli cevap dilekçesinde; davanın hukuki dayanaktan yoksun olduğunu ve reddi gerektiğini, müvekkilinin dava konusu edilen 12/01/2016 tarihli 8.Büyükkelçiler Konferansında, 99 Baraj ve Hidroelektrik Santrali Toplu Açılış Töreninde, 15/01/2016 tarihinde Sultanahmet'te yaptığı açıklamalarda ve son olarak 20/01/2016 tarihinde 19.Muhtarlar konuşmasında davacının şahsına yönelik bir ifade kullanmadığını, devletin başı sıfatı ile kendisini aydın diye tanımlayan bir grup akademisyenin bölücü terör örgütüne müzahir ve terörle macadele eden Devletin meşru kuvvetlerine karşı haksız saldırılarına yönelik bir kısım eleştirilerde bulunduğunu, manevi tazminat talep hakkının ancak saldırının kişilik haklarına doğrudan yönelik olduğu kişiye tanındığını, müvekkili tarafından yapılan konuşmalar yönünden TMK'nın 24 ve TBK'nın 49.maddelerinin somut olayda davacıyı hukuki koruma altına alıp olmadığını açıklığa kavuşturulması gerektiğini, müvekkili tarafından yapılan açıklamaların somut bir olaya yönelik düşence açıklamaları mahiyetinde olduğunu, davacıya yönelik bir beyanı olmadığı gibi, davacı tarafın da dava dilekçesinde ne şekilde kişilik hakkının zedelendiğini izah edemediğini, müvekkili tarafından yapılan açıklamaların teröre ve terörü doğrudan veya dolaylı destekleyenlere karşı cevap mahiyetinde olduğunu, açıklamaların anayasal konununun gerği olarak yapılması lüzumlu ve teröre müzahir küçük bir azınlık dışında milletlin kahir ekseriyetinin desteklediği açıklamalar olduğunu, açıklamaların parça parça ele alınmak yerine bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiğini, bu şekilde değerlendirildiğinde konuşmalarının ifade özgürlüğü kapsamında kaldığının anlaşılacağını, üçüncü kişilerin eylemlerinden müvekkilinin sorumlu tutulmasının olaya ahlaki olmayan bir şaklaşım olduğunu, müvekkilinin bir grup akademisyenin yaptıkları açıklamalarla suç işlediklerini düşündüğünden hukukun işletilmesi için yargıyı göreve davet ettiğini, devletin başı olarak müvekkilinin "hukuk" dış yöntemlere teveessül etmesi düşünülemeyeceğini, kimseyi suç işleme yönünde harekete çağırması ve suça teşvik etmesinin de söz konusu olmayacağını, müvekkilinin üçüncü kişilerin sözlerinden dolayı da sorumlu tutulamayacağını, davacının dava konusu edilen konuşmalar nedeniyle manevi tazminat talep şartlarının bulunmadığını bildirerek, davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

GEREKÇE :

Dava; davalı tarafından değişik mekanlarda yapılan dört ayrı konuşmada davacının kişilik haklarının ihlal edildiği iddiasına dayalı manevi tazminat istemine ilişkindir.

Taraflarca ibraz olunan delil ve belgeler dosyasına eklenmiş, resen araştırılması gerekli hususlar araştırılmış, alınan cevaplar dosyasına eklenmiş ve incelenmiştir.

TMK'nın 24/1 maddesine göre hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse hakimden saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. TBK'nın 58.maddesine göre de; kişilik hakkının zedelenmesinden zarar gören, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat adı altında bir para ödenmesini isteyebilir.

Davaya konu edilen konuşmaların tamamının davalı tarafından yapıp/yapılmadığı hususunda herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır. Uyuşmazlık, bu konuşmalardan ötürü davacının kastedilip-edilmediği, matuffiyet olgusunun gerçekleşip-gerçekleşmediği ve davacının manevi tazminat isteme hakkının doğup-doğmadığına ilişkindir.

Davaya konu edilen ve gerek dava dilekçesi içeriğinde ve gerekse cevap dilekçesi içeriğinde sunulan konuşma metinleri incelendiğinde; davalı tarafın bu konuşmaların hiçbirinde doğrudan davacının kişiliğine yönelik herhangi bir söz söylemediği, davacının isminin hiçbir yerde zikredilmediği görülmüştür. Manevi tazminat talep etme hakkı kural olarak eylemden doğrudan

zarar gören kişiye tanınmıştır. Belirli bir grup içinde yer alan bazı kişilere söylenen sözlerin o grup içinde yer alanların tamamını kapsayacağı düşünülemez. Konuşma içeriğinde istisnalardan bahsedilmektedir. Bu istisnanın davacıyı kapsayıp kapsamadığında da açıklık bulunmamaktadır.

Zira; Şeref ve haysiyetine veya özel yaşamına, dolayısıyla kişilik haklarına saldırı da bulunulduğunu iddia eden yönünden varlığı aranan şartlardan birisi de, matufiyet olgusunun gerçekleşmesidir. Matufiyetin varlığının kabul edilmesi için kişinin adından açıkça söz edilmeli veya konumu, sıfatı gösterilmeli; yada bunlardan söz edilmese dahi konuşma/yayın içeriğinden bu kişinin amaçlandığı, söz/yayının ona yönelik olduğu anlaşılmalı veya anlaşılabilir olmalıdır. Davaya konu edilen konuşmaların hiçbirinde davalının isminden, şöhretinden, konumundan bahsedilmemiştir. Bu sözlerin hiçbirinden davacının kastedildiği sonucunun çıkarılması mümkün değildir. Davacının bu sözlerden kendisinde kastedildiğini ve kişilik haklarının ihlal edildiğini ileri sürerek yansıma yoluyla manevi tazminat talebinde bulunması mümkün değildir.

Kaldı ki; yayımlanan bu bildiri ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti; bir yörede uygulanan yaptırımlarla halkını açıklık ve susuzluğa mahkum etmekle, ağır silahlarla halkına saldırmakla, halkın yaşam hakkı, özgürlüğü ve güvenlik haklarını ihlal etmekle, işkence ve kötü muamele yapmakla, hak ve özgürlüklerini ihlal etmekle, bir bölgede yaşayan vatandaşlarına karşı katliam ve sürgün politikası izlemekle suçlanmıştır. Yapılan bu haksız ve ağır suçlamalar karşısında, bu bildiriadaki ifadelerin, devletin başı olan ve bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milleti'nin birliğini temsil eden, Anayasa'nın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını sağlamakla görevli Cumhurbaşkanı sıfatına haiz davalı tarafından yorumlanması ve eleştirilmesi doğal olup hayatın olağan akışı gereğidir. Bu kapsamda, davalı tarafından yapılan konuşmaların, bildiriye karşı eleştiri ve karşı görüş bildirme hakkını kullanma mahiyetinde olduğunun kabulü gerekir.

Bu itibarla, manevi tazminata karar verilmesinin şartları oluşmadığı cihetle davanın reddine karar vermek gerekmiş, aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan gerekçeye göre;

- 1-Davanın REDDİNE,
- 2-Harçlar Kanununun (1) Sayılı Tarifesi gereğince alınması gerekli 29,20 TL karar ve ilam harcının peşin alınan 170,78 TL harçtan mahsubu ile fazla alınan 141,58 TL harcın karar kesinleştiğinde ve istek halinde **davacıya iadesine**,
- 3-Davacı tarafından yapılan yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına,
- 4-Karar tarihinde meri Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca tayin ve takdir olunan 1.800,00 TL vekalet ücretinin davacıdan tahsili ile davalıya verilmesine,
- 5-Gider avansından sarf edilmeyen kısmın hükmün kesinleşmesinden sonra, ilgili yana iadesine,

Dair, davacı ve taraf vekillerinin yüzlerine karşı tebliğinden itibaren 2 hafta içerisinde Ankara Bölge Adliye Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup, usulen anlatıldı. **13/12/2016**

Katip 186152

Hakim 101249